

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		
	L6E KATEGOORIA SÕIDUKI TEHNOÜLEVAATUS		
	Koostamise aeg: 23.11.2022	Koostaja: Transpordiamet ja Eesti Tehnoülevaatajate Liit	1/6

SISUKORD

1. L6e-kategooria sõiduk tehnoülevaatusel kontrollitakse	1
L6e-kategooria sõiduk (kerega, kereta):.....	1
2. Ülevaatus teostamine.....	2
Kerega L6e-kategooria sõiduk	2
Kereta L6e-kategooria sõiduk.....	2
Pidurite kontrollimine	2
Heitgaaside mõõtmine	2
Identifitseerimine: VIN-koodi ja andmesildi asukoht.....	3
Variaatori töö ja kinnituste kontrollimine	3
Tagumise teljetala kontrollimine.....	5
Juhtimisseadme kontroll	6
Esitulede reguleerituse kontrollimine	6
Lisavarustuse kontrollimine	6
3. Kasutatud kirjandus.....	6
4. Muudatus juhendmaterjalis	6

1. L6E-KATEGOORIA SÕIDUK TEHNOÜLEVAATUSEL KONTROLLITAKSE

- kerega sõidukit M1-kategooria mahus (va antud juhendi erisustest)
- kereta sõidukit L7-kategooria mahus (va antud juhendi erisustest)

L6e-kategooria sõiduk (kerega, kereta):

Fotod: mopedauto.eu/ Photopoint.ee

2. ÜLEVAATUSE TEOSTAMINE

Ülevaatus teostatakse kerega ja kereta L6e-kategooria sõidukile. Pidurite, juhtimisseadmete, veermiku ja vedrustuse kontrollimisel on teatavad erisused.

Kerega L6e-kategooria sõiduk

Ülevaatus tuleb teostada ülevaatuspunkti ruumides. Pidureid tuleb kontrollida rullstendil või kui sõidukil esineb tehniline erisus, on lubatud pidurite kontrollimine teostada aeglustusmõõturiga või vähima pidurdusteeconna mõõtmisega teekatsel.

Juhtimisseadmete, veermiku ja vedrustuse kontrollimine toimub kanalil või tõstukil. Lõtkude kontrollimiseks on lubatud kasutada järgmisi meetodeid:

- käsitsi kontroll - ratas maas, kasutades kontrollimisel abinõuna heebliit või
- käsitsi kontroll - ratas tungrauaga maast lahti tõstetuna või
- lõtkutestriga kontroll – NB! Siin tuleb arvestada sõiduki telje ehitust, tugevust ja jäikust. Lõtkutester võib olla liiga robustne kontrollimise vahend (nt suur plaatide liikumisulatus) ja on oht kahjustada sõiduki telge.

Kereta L6e-kategooria sõiduk

Ülevaatus tuleb teostada ülevaatuspunkti ülevaatus ruumis või territooriumil. Pidureid tuleb kontrollida teekatsetusel või aeglustusmõõturiga või võimalusel rullstendil. Juhtimisseadmete, veermiku ja vedrustuse kontrolliks ei pea sõidukit asetama kanalile või tõstukile. Nende sõlmede kontrollil võib ratas toetuda maapinnale. Kontrollimine toimub vaatlusega ja käsitsi.

Aeglase sõiduki tunnusmärk

Sõidukile peab olema paigaldatud taha vasakule äärele või keskele aeglase sõiduki tunnusmärk.

Pidurite kontrollimine

Piduristendis kontrollimisel tuleb arvestada, et mopeedauto on palju kergem kui sõiduauto ning sellest tulenevalt on pidurdusjõu mõõtmine keeruline, eriti tänu väikesele tagateljekoormusele.

Rullstendis sõites tuleb arvestada sõiduki rööpmelaiust ja kliirensit.

Enne pidurite tõhususe kontrolli on soovituslik veenduda piduriketaste ja klotside seisukorras.

Sõidupidurisüsteem peab sõidukil olema ning toimima kõikidel ratastel, ning pidurdusjõudude erinevus ühel teljel võib olla kuni 30 % ja tõhusus minimaalselt 40 % või vähim lubatud aeglustus 3,9 m/s².

Seisupidurisüsteem peab sõidukil olema ning toimima vähemalt ühe telje ratastele, ning pidurdusjõudude erinevus võib olla kuni 70 % ja tõhusus minimaalselt 16 %.

Pidurdusteeconna teekatsel pidurdamisel kuival kõvakattega teel kiiruselt 30 km/h ei tohi pidurdusteecond olla suurem kui sõidupiduriga pidurdamisel 7,5 m ja seisupiduriga pidurdamisel 18 m.

Heitgaaside mõõtmine

Ülevaatusel ei mõõdeta seadmetega heitgaaside sisaldust või suitsusust. Samas kontrollitakse vaatlusega, et sõiduk ei suitseks ja ei saastaks muul moel keskkonda (kütuse, õli vms lekked).

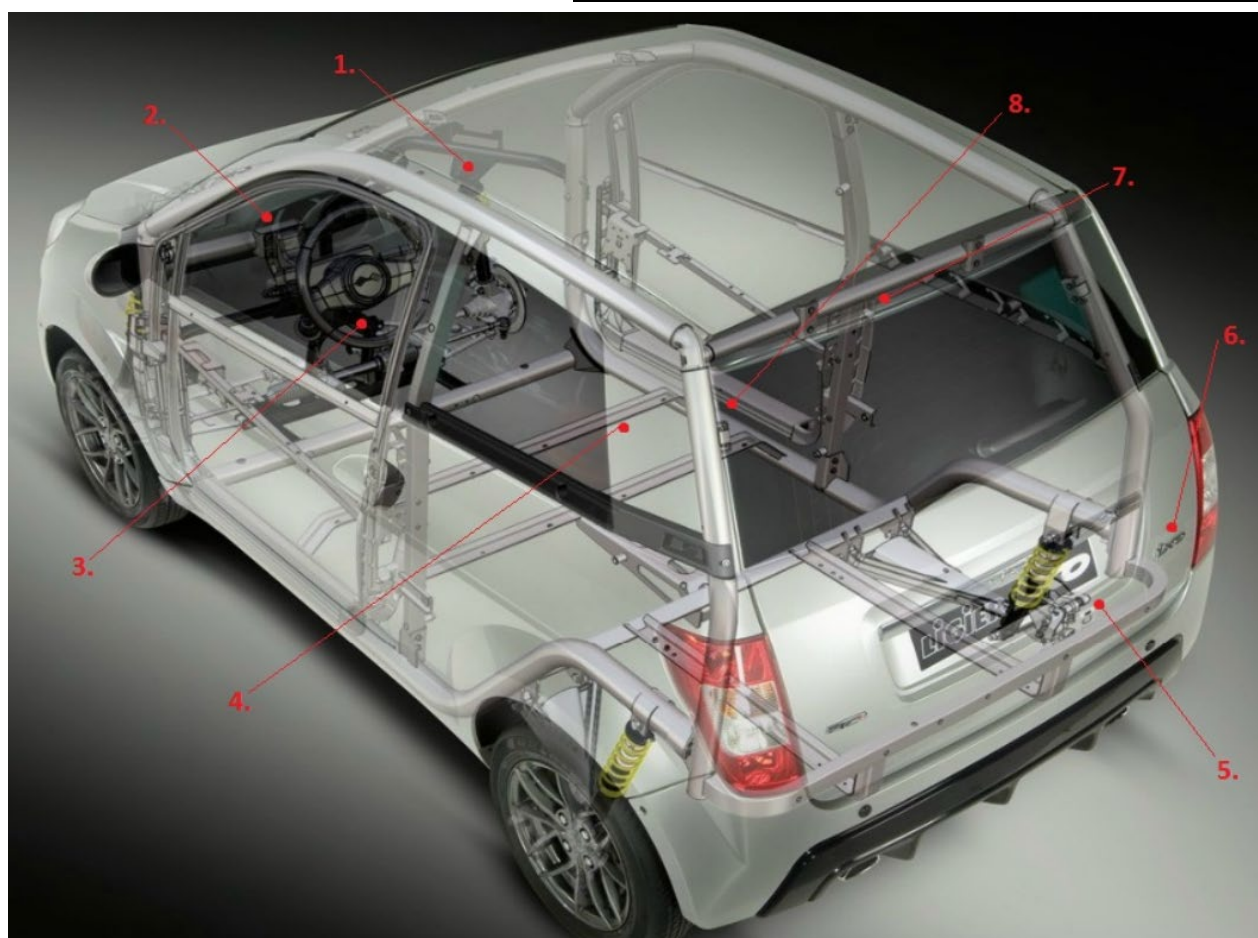
Identifitseerimine: VIN-koodi ja andmesildi asukoht

Tehnoülevaatusel tuleb kontrollida L6e-kategooria sõidukil VIN-koodi ja andmesilti. Joonisel 1 on toodud viie suurima tootja VIN-koodi ja andmesildi asukohad.

	VIN-kood	Andmesilt
Valmistaja	Asukoht	Asukoht
Aixam	2, 5, 6, 8	2
Microcar	7	2
Ligier	1, 4	2
JDM	3	2
Chatenet	4, 2	2

VIN-koodi ja andmesildi asukohad

1. Amortisaatori ülemise kinnituse kõrval.
2. Mootoriruumis tagaseinal.
3. Esiratta raamitalas (pikisuunaline tala).
4. Kõrvalistuja istme all või istme ees plastikule graveeritud.
5. Pagasiruumis vaiba all.
6. Pagasiruumis tagumise laterna kõrval.
7. Parempoolse tagaakna esiserva all (turvavöö kinnitus).
8. Kõrvalistuja ukseraami sees (avatav luuk).

Joonis 1. [1]

Variaatori töö ja kinnituste kontrollimine

Sõiduk peab käitamisel töötama sujuvalt. Kui sõiduk käitamisel ei tööta sujuvalt ja liigub ette või tahapoole on põhjust kahtlustada, et variaator ei ole korralikult kinnitatud ja gaasipedaali vajutamisel ei püsi variaatori rihma pinge konstantsena ning rihm libiseb, mistõttu veojõud kaob hetkeks. Rihma pingsuse saavutamisel võib sõiduk sellisel juhul ootamatult liikuda ette või tahapoole.

Sellise sõiduki käitumise tuvastamisel tuleb eriti hoolikalt kontrollida järgmisi sõiduki osi: variaatori kinnitused (joonis 2 ja 3), mootori ja raami kinnitused (mõrad/praad) ja mootori kummipadjad. [1]

Joonis 2. [1]

Joonis 3. [1]

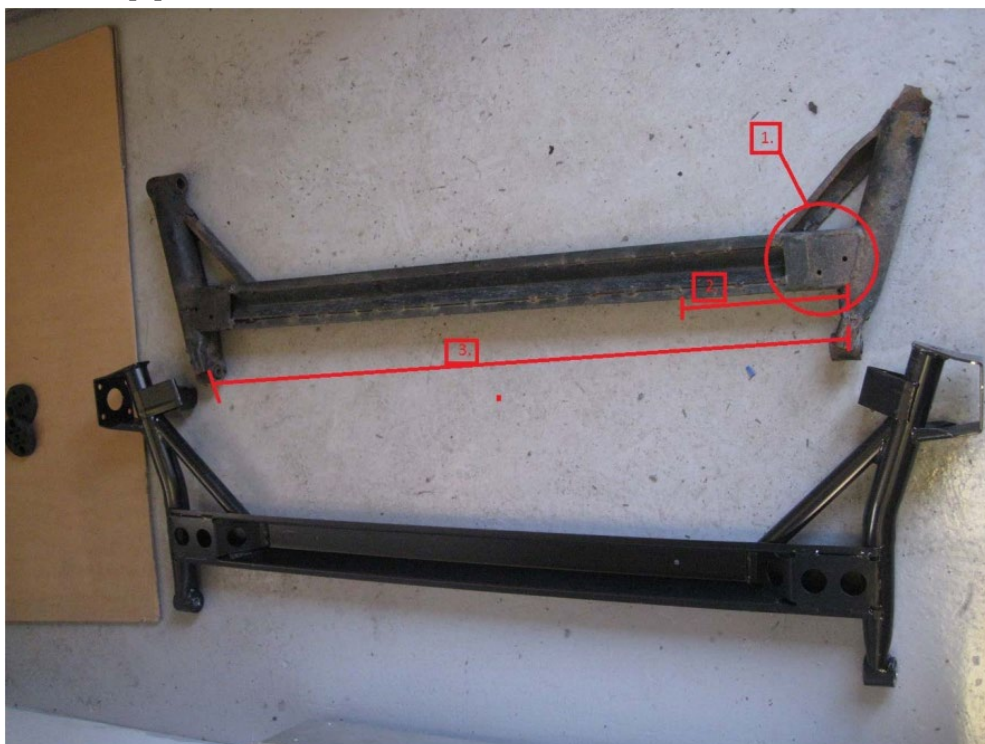
Olenevalt sõiduki margist ja mudelist võivad variaatori kinnitused olla erinevad.

Tagumise teljetala kontrollimine

Kerega L6e-kategooria sõidukite tagaosas tuleb tähelepanu pöörata tagumise teljetala keevistele. Tagumine teljetala on loodud valmistaja poolt elastne, kohanemaks tee ebatasasustega. Keevitamise teel parandatud tagumine teljetala võib kaotada oma elastsed omadused mille tagajärjel halveneb sõiduki juhitavus ja teljetala võib teostatud keevituse kõrvalt uuesti praguneda.

Joonis 4. [1]

Joonis 5. [1]

Juhtimisseadme kontroll

Kerega L6e-kategooria sõidukite roolikardaani ristile ja leevendusühendusele tuleb pöörata tähelepanu ning hoolikalt kontrollida. Kui rooli pööramisel on tühimik/lõtk siis enamasti selle tingib roolikardaani risti või leevendusühenduse defekt.

Joonis 6. [1]

Esitulede reguleerituse kontrollimine

Kerega L6e-kategooria sõiduki lähitulelaternate ja eesmist udutulelaternatel tuleb kontrollida valgusvihu reguleeritust esilaternate reguleerituse kontrollimise seadmega. Kui laternale ei ole kantud valgusvihu langemise protsenti, siis tuleb lähtuda järgnevast:

- valgusvihu langemise % peab olema vahemikus 0,5-2,5% kui laterna kõrgus maapinnast on kuni 1000 mm;
- valgusvihu langemise % peab olema vahemikus 1-3% kui laterna kõrgus laterna kõrgus maapinnast on üle 1000 mm.

Lisavarustuse kontrollimine

Sõidukis ei pea olema tulekustutit, tõkiskingi, esmaabivahendeid ega ohukolmnurka.

3. KASUTATUD KIRJANDUS

1. Harri Heinonen (2013). KEVYEN NELIPYÖRÄN KATSASTUSEOHJE – L6e luokan ajoneuvo, mopauto. Turku University of Applied Sciences.

4. MUUDATUS JUHENDMATERJALIS

1. 22.11.2022 punkt 2-te lisatud aeglase sõiduki tunnusmärgi täiendus.
2. 22.11.2022 punkt 2-te lisatud pidurite kontrollimisele täiendus.